

Sygn. akt: I C 679/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Gorlicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Magdalena Penar
Protokolant:	st. sekr. sądowy Piotr Kamiński

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2017 r. w Gorlicach

sprawy z powództwa S. M., N. R., M. S.

przeciwko Skarbowi Państwa - Staroście (...)

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

I. Uzgadnia z rzeczywistym stanem prawnym treść Księgi Wieczystej (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gorlicach w ten sposób, że z księgi tej nakazuje odłączyć do nowej księgi wieczystej działkę nr (...) o powierzchni 0,31 ha powstała z podziału działki nr (...) zgodnie z mapą uzupełniającą sporządzoną przez geodetę uprawnionego J. S. wpisaną do zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego Starosty (...) pod nr P. (...) 2017.67 i w dziale II nowo założonej księgi wieczystej nakazuje wpisać jako współwłaścicieli N. R. w 1/6 części, M. S. w 1/6 części, S. M. w 1/6 części, Skarb Państwa w 3/6 części;

II. Zasądza od pozwanego Skarbu Państwa-Starosty (...) solidarnie na rzecz powodów S. M., N. R., M. S. kwotę 4 477 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSR Magdalena Penar

Sygn. akt I C 679/16

UZASADNIENIE

Powodowie N. R., M. S. i S. M. w sprecyzowanym w piśmie procesowym z dnia 12.01.2017 r. żądaniu skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa Staroście (...) domagali się uzgodnienia z rzeczywistym stanem prawnym treści księgi wieczystej (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gorlicach Wydział V Ksiąg Wieczystych w ten sposób, żeby z księgi tej wyłączyć do nowej księgi wieczystej położoną w Ł. działkę ew. (...) o pow. 0,31 ha powstała z podziału działki ew. (...) i w dziale II nowej księgi wieczystej w miejsce pozwanego wpisać jako współwłaścicieli: N. R. w 1/6 części, M. S. w 1/6 części, S. M. w 1/6 części i Skarb Państwa w 3/6 części.

Uzasadniając swoje żądanie podali, że nieruchomości, której dotyczy żądanie objęta była LWH(...)i stanowiła współwłasność w 1/2 części ich poprzednika prawnego P. M., który nabył ją w drodze dziedziczenia po E. z Ż. G.. Wskazywali, że P. M. został pozbawiony przysługującego mu prawa własności na podstawie orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z dnia 5.10.1956 r., (...), które było podstawą do założenia księgi wieczystej i

ujawnienia w niej własności pozwanego. Twierdzili, że doszło do przejęcia tej nieruchomości na własność Skarbu Państwa z naruszeniem prawa, co potwierdza ostateczna decyzja Wojewody (...) z dnia 12.02.2015 r. w sprawie WS-III. (...)2.12.2014.IB, stwierdzająca nieważność orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z dnia z dnia 5.10.1956 r., (...)w części dotyczącej przejęcia przez Skarb Państwa nieruchomości położonych w Ł., stanowiącej w dacie przejęcia własność P. M..

Pozwany Skarb Państwa Starosta (...) w odpowiedzi na pozew uznał żądanie pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Przedmiotem postępowania jest nieruchomość położona w Ł., oznaczona jako działka ew. (...) o pow. 0,31 ha, powstała z podziału działki ew. (...), odpowiadająca części pgr (...).

/dowód: odpis z (...) 142 k.23-27, mapa do celów prawnych k.47/

Pgr (...), obj. LWH(...)była współwłasnością w 1/2 części P. M., który nabył ją w wyniku dziedziczenia po E. z Ż. G. zmarłej dnia 6.02.1946 r., zgodnie z dekretem dziedzictwa wydanym przez Sąd Grodzki w G. dnia 17.09.1946 r. sygn. (...).

/dowód: odpis z LWH (...) k.23-27, odpis dekretu dziedzictwa 39,40, pismo skierowane do P. M. z dnia 7.02.1946 r. k.41/

P. M. zmarł w dniu 18.03.1993 r., zaś jego żona A. M. zmarła w dniu 20.11.1997 r. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 28.03.2000 r. w sprawie (...)spadek po P. M. nabyli żona A. M. oraz dzieci N. R., M. S. i S. M. po 1/4 części, zaś spadek po A. M. nabyły dzieci N. R., M. S. i S. M. po 1/3 części.

/dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Poznaniu w sprawie (...)k.42/

W latach 50 – tych XX wieku we wsi Ł. przeprowadzono regulację gruntów podlegających przejęciu na rzecz Skarbu Państwa na podstawie dekretu z dnia 5 września 1947 r. o przejściu na własność Państwa mienia pozostałego po osobach przesiedlonych do Z.S.R.R. (Dz. U. Nr 59, poz. 318) i dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o przejściu na własność Państwa nie pozostających w faktycznym władaniu właścicieli nieruchomości ziemskich, położonych w niektórych powiatach województwa białostockiego, lubelskiego, rzeszowskiego i krakowskiego (Dz. U. Nr 46, poz. 339). Mieszkańcy tej wsi zostali bowiem przesiedleni w ramach akcji (...) w 1947 r. na ziemie zachodnie, bądź na tereny Z.S.R.R. Wśród osób przesiedlonych na ziemie zachodnie był między innymi P. M.. W czasie przeprowadzanej regulacji przejęto również należące do niego nieruchomości i w decyzji Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z dnia 5.10.1956 r., (...)ujęty został pod pozycją 93.

/dowód: kserokopia decyzji (...) z 5.10.1956 r. k.31-33, decyzja Wojewody (...) z dnia 12.02.2015 r. w sprawie WS-III. (...)2.12.2014.IB k.34-38/

Grunt stanowiący przedmiot postępowania został przekazany na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o decyzję Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z dnia 5.10.1956 r., (...). Aktualnie dla działki ew.(...)o pow. 0,63 ha prowadzona jest księga księgi wieczystej (...), w której jako właściciel ujawniony jest Skarb Państwa Państwowy Fundusz Ziemi.

/dowód: wydruk z KW (...) k.28-30, kserokopia decyzji (...) z 5.10.1956 r. k.31-33, decyzja Wojewody (...) z dnia 12.02.2015 r. w sprawie WS-III. (...)2.12.2014.IB k.34-38/

Ostateczną decyzją Wojewody (...) z dnia 12.02.2015 r. w sprawie WS-III. (...)2.12.2014.IB, stwierdzona została nieważność orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z dnia 5.10.1956 r., (...)w części dotyczącej przejęcia przez Skarb Państwa nieruchomości położonych w Ł., stanowiącej w dacie przejęcia własność P. M..

/dowód: decyzja Wojewody (...) z dnia 12.02.2015 r. w sprawie WS-III. (...)2.12.2014.IB k.34-38/

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentów powołanych w opisie stanu faktycznego, których treść nie nasuwa wątpliwości i nie była kwestionowana przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 6.07.1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. Nr 19, poz. 147 ze zm.) proces o uzgodnienie księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym ma na celu usunięcie faktycznie istniejącej niezgodności, poprzez dokonanie prawidłowych wpisów.

Jak wynika z poczynionych w sprawie ustaleń treść wpisu prawa własności w księdze wieczystej KW (...) odnośnie działki ew. (...) powstałej z podziału odpowiednio działki ew. (...) jest niezgodna ze stanem prawnym tej nieruchomości.

Przy rozpoznawaniu powództwa z art. 10 ustawy z dnia 6.07.1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. Nr 19, poz. 147 ze zm.) Sąd nie jest uprawniony do badania ważności decyzji administracyjnej, jednakże ma obowiązek badania rzeczywistego stanu prawnego nieruchomości, dla której jest prowadzona księga wieczysta i oceny skuteczności zdarzenia cywilnoprawnego, z którego wywodzi się prawo. Jeżeli zdarzeniem takim jest decyzja administracyjna, wówczas obowiązkiem sądu jest rozważenie dla potrzeb postępowania cywilnego, czy istotnie zdarzenie takie wprowadziło, czy też nie dokonało zmiany prawa własności konkretnej nieruchomości (tak SN w wyroku z dnia 12.05.2005 r., III CK 565/04, LEX 277129).

Wpis prawa własności i władanie tymi nieruchomości Skarb Państwa uzyskał na podstawie decyzji Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z dnia 5.10.1956 r., (...)wydanej na podstawie art. 3 dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o przejściu na własność Państwa nie pozostających w faktycznym władaniu właścicieli nieruchomości ziemskich, położonych w niektórych powiatach województwa białostockiego, lubelskiego, rzeszowskiego i krakowskiego (Dz. U. Nr 46, poz. 339). Stwierdzenie nieważności tego orzeczenia w części dotyczącej nieruchomości stanowiących własność P. M. ostateczną decyzją Wojewody (...) z dnia 12.02.2015 r. w sprawie WS-III. (...)2.12.2014.IB ma ten skutek, że znosi skutki prawne tego orzeczenia. W związku z tym Skarb Państwa nie może skutecznie powoływać się na prawo własności działki stanowiącej przedmiot postępowania, a należącej do poprzednika prawnego powodów.

Dlatego skoro powodowie wykazali, że pgr (...), z której powstała działka ew. (...) stanowi ich współwłasność w 1/2 części, co potwierdza:

1. odpis z LWH (...) gminy katastralnej Ł., który jakkolwiek z dniem 1.01.1989 r. utracił moc prawną na mocy § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14.07.1986 r. w sprawie prowadzenia ksiąg wieczystych założonych przed dniem 1.01.1947 r. oraz utraty mocy prawnej niektórych takich ksiąg (Dz. U. Nr 28, poz. 141), jednakże zachował nadal znaczenie dokumentu (§ 6 ust. 1),
2. dekret dziedzictwa wydany przez Sąd Grodzki w G. dnia 17.09.1946 r. sygn. (...),
3. prawomocne postanowienie Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 28.03.2000 r. w sprawie (...),

orzeczono jak w pkt. I wyroku na podstawie powołanych przepisów.

O kosztach procesu poniesionych przez powodów orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c. (na koszty te złożyły się: opłata od pozwu - 550 zł., koszty zastępstwa prawnego - 2 400 zł., opłaty skarbowe od pełnomocnictwa - 51 zł., koszty sporządzenia mapy do celów prawnych - 1 476 zł.). Wszystkie te koszty uznać należało niezbędne do celowego dochodzenia praw, bowiem bez sporządzenia wykazu zmian gruntowych oraz mapy z projektem podziału działki ew. 557/13 powodowie nie mogliby wykazać zasadności swoich roszczeń.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawie nie znajdzie zastosowania art. 101 k.p.c., który stanowi wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu wprowadzonej w art. 98 k.p.c. Przepis ten nie ma bowiem zastosowania wtedy,

gdy osiągnięcie skutku procesowego nie może nastąpić inaczej, jak tylko poprzez wytoczenie powództwa, choćby zamiary stron były całkowicie zgodne (tak Komentarz do KPC pod redakcją Tadeusza Erecińskiego, Warszawa 2012, tom I str. 508 – komentarz do art. 101 k.p.c. i powołane tam orzeczenia SN).

Nie zachodzi też „szczególnie uzasadniony wypadek”, o którym mowa w art. 102 k.p.c., który przemawiałby przeciwko obciążeniu pozwanego kosztami procesu poniesionych przez powodów, bowiem to niezgodne z prawem działania Skarbu Państwa, na co wskazuje decyzja Wojewody (...) z dnia 12.02.2015 r. w sprawie WS-III. (...).2.12.2014.IB, zmusiły powodów do poszukiwania ochrony prawnej na drodze sądowej.

SSR Magdalena Penar